2025/194

31.1.2025

KOMISJONI RAKENDUSOTSUS (EL) 2025/194,

20. jaanuar 2025,

millega asutatakse Euroopa holokaustiuuringute taristu (EHRI-ERIC)

(teatavaks tehtud numbri C(2025) 170 all)

(Ainult hollandi-, horvaadi-, inglis-, poola-, rumeenia-, saksa-, slovaki- ja tšehhikeelne tekst on autentsed)

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse nõukogu 25. juuni 2009. aasta määrust (EÜ) nr 723/2009 Euroopa teadusuuringute infrastruktuuri konsortsiumi (ERIC) käsitleva ühenduse õigusliku raamistiku kohta, ([1]) eriti selle artikli 6 lõike 1 punkti a,

ning arvestades järgmist:

(1) Austria, Horvaatia, Iisrael, Madalmaad, Poola, Rumeenia, Saksamaa, Slovakkia, Tšehhi ja Ühendkuningriik esitasid komisjonile määruse (EÜ) nr 723/2009 artikli 5 lõike 1 kohase taotluse EHRI-ERICu asutamiseks (edaspidi „taotlus“).

(2) Taotlejad on kokku leppinud, et EHRI-ERICu asukohaliikmesriik on Madalmaad.

(3) Vastavalt EMP ühiskomitee otsusele nr 72/2015 ([2]) hõlmab Euroopa Majanduspiirkonna (EMP) leping määrust (EÜ) nr 723/2009.

(4) Komisjon on hinnanud taotlust vastavalt määruse (EÜ) nr 723/2009 artikli 5 lõikele 2 ja jõudnud järeldusele, et see vastab nimetatud määruses sätestatud nõuetele. Hindamise käigus küsis komisjon humanitaarteaduste ja sotsiaalteaduste valdkonna sõltumatute ekspertide arvamust.

(5) Käesoleva otsusega ettenähtud meetmed on kooskõlas määruse (EÜ) nr 723/2009 artikli 20 alusel loodud komitee arvamusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

1. Asutatakse Euroopa holokaustiuuringute taristu (EHRI-ERIC).

2. EHRI-ERICu põhikirja olulised osad, millele on osutatud määruse (EÜ) nr 723/2009 artikli 6 lõikes 3, on esitatud lisas.

([1]) ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2009/723/oj, muudetud nõukogu 2. detsembri 2013. aasta määrusega (EL) nr 1261/2013 (ELT L 326, 6.12.2013, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1261/oj).

([2]) EMP ühiskomitee 20. märtsi 2015. aasta otsus nr 72/2015, millega muudetakse EMP lepingu protokolli nr 31 koostöö kohta teatavates valdkondades väljaspool nelja vabadust [2016/755] (ELT L 129, 19.5.2016, lk 85, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2016/755/oj).

Artikkel 2

Käesolev otsus on adresseeritud Austria Vabariigile, Horvaatia Vabariigile, Iisraeli Riigile, Madalmaade Kuningriigile, Poola Vabariigile, Rumeeniale, Saksamaa Liitvabariigile, Slovaki Vabariigile, Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigile ning Tšehhi Vabariigile.

Brüssel, 20. jaanuar 2025

Komisjoni nimel
komisjoni liige
Ekaterina ZAHARIEVA

LISA

EHRI-ERICu PÕHIKIRJA OLULISED OSAD

1. **Nimi ja asukoht**

(EHRI-ERICu põhikirja artikkel 1)

1. Käesolevaga luuakse hajutatud teadustaristu nimega „Euroopa holokaustiuuringute taristu“ (edaspidi „EHRI“).

2. EHRI õiguslik vorm on määruse (EÜ) nr 723/2009 sätete kohaselt tegutsev Euroopa teadusuuringute infrastruktuuri konsortsium (ERIC) ja ametlik nimetus on „EHRI-ERIC“.

3. EHRI-ERICu põhikirjajärgne asukoht on Amsterdamis, Madalmaades.

2. **Ülesanded ja tegevus**

(EHRI-ERICU põhikirja artikkel 2)

1. EHRI ERICu peamine ülesanne on luua EHRI ja seda käitada, et edendada holokaustialaseid riikidevahelisi tipptasemel teadusuuringuid, dokumenteerimist, holokaustialast haridust ja selle mälestuse jäädvustamist.

2. EHRI-ERIC teeb tihedat koostööd teadus-, arhiivindus- ja hariduskogukonnaga. Oma põhiülesande täitmisel ja kooskõlas käesoleva põhikirja sätetega teostab ja koordineerib EHRI-ERIC järgmisi tegevusi:

   a) pakub integreeritud platvormi füüsiliseks ja virtuaalseks juurdepääsuks holokaustiga seotud hajutatud allikatele, teabele ja eriteadmistele;

   b) võimaldab holokausti arhiivide ja teadusuuringute digiteerimist, edendades avatud juurdepääsu ning koostalitlusvõimelisi standardeid, meetodeid ja vahendeid;

   c) arendab teaduspõhiseid teadmisi holokausti kohta, toetades valdkondadevahelisi ja -üleseid, riikidevahelisi ja koostööl põhinevaid lähenemisviise teadusuuringutele;

   d) edendab avatuse, õppimise ja teabevahetuse kultuuri, pakkudes juurdepääsu koolitustele, võrgustikele ja koostöövõimalustele;

   e) loob stabiilsed partnerlused ja koostöövõimalused teiste asjaomaste organisatsioonide ja taristutega Euroopas ja väljaspool Euroopat;

   f) teavitab kogu ühiskonda holokausti sotsiaalsest, poliitilisest ja kultuurilisest olulisusest;

   g) edendab holokaustiga seotud avaliku poliitika kavasid, pakkudes teaduslikke eriteadmisi ja taristutoetust;

   h) osaleb kõigis asjakohastes tegevustes, mis aitavad EHRI-ERICul saavutada oma eesmärke ja edendada holokaustiuuringuid Euroopa teadusruumis.

3. EHRI-ERICu keskasutus vastutab EHRI-ERICu tegevuse koordineerimise eest. EHRI-ERIC tegutseb eetiliselt ja läbipaistvalt ning väldib võimalikke organisatsioonilisi või isiklike huvide konflikte.

4. EHRI-ERIC täidab oma põhiülesannet mittetulunduslikel alustel, ilma et see piiraks kohaldatavate riigiabi eeskirjade kohaldamist; EHRI-ERIC võib tegeleda piiratud majandustegevusega, tingimusel et see on tihedalt seotud tema põhiülesandega ja ei ohusta selle ülesande täitmist. EHRI ERIC kasutab sellisest piiratud majandustegevusest saadud tulu, et toetada talle ette nähtud ülesannete täitmist ja oma tegevust.

3. **Kestus ja likvideerimine**

(EHRI-ERICu põhikirja artikkel 3)

1. EHRI-ERIC luuakse määramata ajaks.

2. EHRI-ERICu tegevus lõpetatakse vastavalt põhikirja artikli 20 lõike 6 punktile i tehtud üldkogu otsusega.

3. Pärast EHRI-ERICu likvideerimise otsuse vastuvõtmist teavitab EHRI-ERIC sellest otsusest ilma põhjendamatu viivituseta ja igal juhul hiljemalt kümne päeva jooksul Euroopa Komisjoni.

4. Pärast EHRI-ERICu võlgade tasumist järele jäänud vara jagatakse liikmete vahel proportsionaalselt, lähtudes nende akumuleerunud iga-aastastest sissemaksetest EHRI-ERICusse likvideerimisotsuse tegemise aastale eelnenud viie järjestikuse aasta jooksul.

5. EHRI-ERIC teatab Euroopa Komisjonile tegevuse lõpetamise menetluse lõpuleviimisest viivitamata ja igal juhul kümne päeva jooksul.

6. EHRI-ERIC lakkab eksisteerimast päeval, mil Euroopa Komisjon avaldab sellekohase teatise *Euroopa Liidu Teatajas*.

4. **Vastutus ja kindlustus**

(EHRI-ERICu põhikirja artikkel 4)

1. EHRI-ERIC vastutab oma võlgade eest.

2. Liikmed ei vastuta ühiselt EHRI-ERICu võlgade eest.

3. Liikmete rahaline vastutus EHRI ERICu võlgade eest piirdub nende iga-aastaste sissemaksetega EHRI ERICu tegevuse viimasel täisaastal.

4. EHRI ERIC sõlmib asjakohase kindlustuslepingu, et katta tegevusega seotud riskid.

5. **Teaduslik hindamine**

(EHRI-ERICu põhikirja artikkel 5)

1. EHRI-ERICu tegevust ja tulemusi hindab iga kolme aasta järel üldkogu nimetatud rahvusvahelistest ekspertidest koosnev sõltumatu eksperdirühm, mille liikmed võivad olla pärit kogu maailmast ja nad ei pea asuma liikmes- või vaatlejariikides.

2. Eksperdirühm hindab EHRI-ERICu teadustegevust ja edastab hindamistulemused üldkogule.

3. Riiklike koordinaatorite komitee abistab eksperdirühma teadusliku hindamise läbiviimisel, andes kogu vajaliku teabe riiklike sõlmpunktide tegevuse kohta.

6. **Kasutajate juurdepääsu põhimõtted**

(EHRI-ERICu põhikirja artikkel 6)

1. EHRI-ERIC annab oma kasutajatele füüsilise ja virtuaalse juurdepääsu holokaustiga seotud ressurssidele ja eriteadmistele. Asjakohaseid ressursse ja eriteadmisi saab kasutada kas kesksel platvormil või riiklikes sõlmpunktides. Mõlemal juhul nähakse kasutajatele ette ühtne kontaktpunkt, mida haldab keskne platvorm.

2. Võimaluse korral antakse juurdepääs laialdase, st piiramatu, tasuta ja kõigile avatud juurdepääsu põhimõttel. Kui juurdepääsu on vaja piirata läbilaskevõimega seotud põhjustel, põhineb valik tipptaseme kriteeriumidel.

3. Teave juurdepääsuvõimaluste kohta ning vastav menetluskord ja hindamiskriteeriumid tehakse EHRI-ERICu veebisaidil üldsusele kättesaadavaks.

4. EHRI-ERICu juurdepääsupõhimõtted nähakse ette konkreetse reguleeriva dokumendiga, mille kiidab heaks üldkogu.

7. **Teabe levitamise põhimõtted**

(EHRI-ERICu põhikirja artikkel 7)

1. EHRI-ERICu eesmärk on soodustada teadustegevust ning üldiselt toetada võimalikult vaba juurdepääsu teaduslikele andmetele ja uurimistulemustele.

2. EHRI-ERIC julgustab kasutajaid tegema oma uurimistulemused kättesaadavaks EHRI-ERICu andmehoidla ja/või muude andmehoidlate kaudu mõistliku aja jooksul ning kooskõlas FAIR-põhimõtetega (andmete leitavus, kättesaadavus, koostalitlusvõime ja taaskasutatavus).

3. EHRI-ERIC nõuab oma kasutajatelt, et nad kinnitaksid EHRI-ERICu kasutamist.

4. EHRI-ERIC kasutab sihtrühmani jõudmiseks kõige asjakohasemaid ja laiema leviga kanaleid, sealhulgas veebisaidid, uudiskirjad, meedia, sotsiaalmeedia, õpikojad, konverentsid, artiklid ajakirjades, trükised, ringhääling, ning muid asjakohaseid kanaleid.

8. **Intellektuaalomandiõigusi käsitlevad põhimõtted**

(EHRI-ERICu põhikirja artikkel 8)

1. Terminit „intellektuaalomand“ käsitatakse Maailma Intellektuaalse Omandi Organisatsiooni asutamise konventsiooni (sõlmitud 14. juulil 1967) artiklist 2 lähtudes.

2. Kui EHRI-ERICu ja kolmanda isiku vahel sõlmitud lepingust ei tulene teisiti, kuuluvad kolmanda isiku loodud, omandatud või arendatud intellektuaalomandi õigused kõnealusele kolmandale isikule.

3. Kui EHRI-ERICu ja kolmanda isiku vahel sõlmitud lepingust ei tulene teisiti, kuuluvad EHRI-ERICu loodud, omandatud või arendatud intellektuaalomandi õigused EHRI-ERICule.

4. EHRI-ERIC võib vastu võtta täiendavad intellektuaalomandit käsitlevad põhimõtted, mille kiidab heaks üldkogu.

9. **Tööhõive**

(EHRI-ERICu põhikirja artikkel 9)

1. EHRI-ERICu töötajate valimise kord on läbipaistev ja mittediskrimineeriv ning selle puhul austatakse võrdseid võimalusi.

2. Töölepingute suhtes kohaldatakse selle riigi õigust, kus töötajad on tööle võetud või kus nad töötavad, vastavalt kohaldatavale õigusele.

3. Üksikasjalikud eeskirjad töötajate töölevõtmise kohta sätestatakse rakenduseeskirjades ja need võtab vastu üldkogu.

10. **Hankepõhimõtted**

(EHRI-ERICu põhikirja artikkel 10)

1. EHRI-ERICu hankepoliitika on kooskõlas läbipaistvuse, diskrimineerimiskeelu ja konkurentsi põhimõtetega.

2. EHRI-ERIC võib vastu võtta omaenda hankepõhimõtted ja -menetluse, mille kiidab heaks üldkogu.